
Harald Schrader

MINNEORD

JAN BERSTAD

Nevrolog Harald Schrader døde 31. januar 2021.

Mitt første møte med Harald var da vi som unge assistentleger arbeidet sammen på Nevrologisk avdeling ved Rikshospitalet i Oslo. Harald var dyktig, engasjert og intens i sitt arbeid, og han hadde stor arbeidskapasitet. Vi ble gode venner og har siden hatt jevnlig kontakt, selv om vi etter hvert arbeidet på vidt forskjellige steder.

Harald hadde en spesiell bakgrunn ved at hans mor var norsk og hans far var tysk. Han ble født i Tyskland i 1944. Hans far, som var lege, var da blitt beordret til å være offiser i den tyske arméen. Han fikk imidlertid ordre om å utføre handlinger som gikk langt utover hans etiske grenser, og som han derfor nektet å gjennomføre. Ordrenekt var alvorlige saker, og far ble straks overført til Østfronten hvor jo risikoen for å bli drept var stor.

Haralds mor tok derfor med seg barna og dro tilbake til sin slekt i Stavern. Da krigen tok slutt, hadde Haralds far overlevd, men kom nå i amerikansk fangenskap. Oppholdet for Harald i Stavern ble derfor langvarig, og han lærte seg godt norsk.

Mange år seinere arbeidet jeg som avdelingsoverlege ved Avdeling for hjerneskader, Sunnaas sykehus. I denne perioden dukket det opp en klinikk i Tyskland som behandlet alvorlige hjerneskader, og som drev intens reklame i utlandet for sin behandling. Det var også mange norske pasienter med store hjerneskader som ble sendt dit, noe som ble en kostbar affære for de pårørende. Jeg mistenkte straks at dette var et svindelprosjekt, noe som ble bekreftet da jeg fikk lese en behandlingsrapport derfra. Jeg tok da kontakt med Harald som «tente på alle plugger». Modig og handlekraftig som Harald var, tok han denne saken straks opp med tyske helsemyndigheter, men saken vakte liten interesse derfra. Harald skrev derfor en artikkel om denne saken i tidsskriftet Der Spiegel. Da fikk han respons, og legesvindlerne ble fjernet fra klinikken.

En imponerende bragd av Harald som forteller mye om hans sterke personlighet. Han var i all sin ferd redelig og hadde klare moralske prinsipper. Han viste mot og styrke til å føre en kamp for mennesker som ble utsatt for urettferdighet og svindel.

Vi er mange som vil savne deg, Harald.

Publisert: 19. april 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0190

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 4. juni 2026.